

Vrijheid en keuzemogelijkheden: Sparen draait om meer dan een buffer

Door de stijgende rente wordt sparen weer aantrekkelijker. Al is een appeltje voor de dorst eigenlijk altijd een goed idee. Toch is geld opzij zetten niet voor iedereen vanzelfsprekend, voor veel vrouwen is het niet makkelijk. We vragen financieel planner Nihal Vogels en Wendy Brink - den Nieuwenboer, onderzoeker bij Deloitte, hoe dat zit.

DOOR YASMINE ESSER

Vraag mensen waarom spaargeld belangrijk is en ze zeggen waarschijnlijk: dat is handig voor als de wasmachine stuk gaat. Nu gaat een wasmachine gelukkig niet elk jaar stuk. En dat kost ook geen duizenden euro's. Het gaat er natuurlijk vooral om dat je geld achter de hand hebt, omdat je niet weet hoe het leven loopt, zegt financieel planner Nihal Vogels. "Je kunt je tegen een heleboel dingen verzekeren, van een standaard inboedelverzekering tot je telefoon, maar niet alles wordt gedekt. Bovendien ben je dan in veel gevallen duurder uit."

Volgens Vogels is het fijn om een buffer achter de hand te hebben voor als dingen stuk gaan en voor het onderhoud van je huis, ook als je een huurwoning hebt. Wie spaargeld heeft, ervaart in die situaties minder financiële stress. En voorkomt dat-ie een (dure) lening hoeft aan te gaan.

Dat beaamt ook Wendy Brink - den Nieuwenboer, directeur bij Deloitte, een internationale accountants- en adviesorganisatie. Bij Deloitte deed ze eerder dit jaar samen met het Nibud en de Universiteit Leiden onderzoek naar de financiële gezondheid van Nederlanders, wat werd uitgevoerd door onderzoeksbureau Ipsos. Aan vijfduizend mensen werd gevraagd hoe zij ervoor staan op het gebied van inkomen, uitgaven, lenen, plannen en sparen. "Sparen is enorm belangrijk als het gaat om je financiële gezondheid. Zo'n buffer stelt je in staat om financiële klappen op te vangen. Dat kunnen economische ontwikkelingen zijn, waar je zelf geen invloed op hebt, zoals de inflatie van het afgelopen jaar. En ook persoonlijke tegenslagen zoals overlijden of een echtscheiding. Spaargeld maakt je onafhankelijker, van je partner, van je werk en van de overheid", zegt ze.

Geld geeft je natuurlijk ook vrijheid, benadrukt Vogels. "Het klinkt allemaal vrij negatief als het gaat om sparen. Maar een buffer betekent ook keuzemogelijkheden. Bijvoorbeeld als je je baan zat bent en het liefst wil stoppen, als je een paar maanden met sabbatical wil, een mooie reis wil maken met je gezin, of juist zonder je gezin vrij wil zijn om naar Santiago de Compostella te lopen. Een spaarvermogen waar je bij kunt - en dat dus niet jaren vaststaat in een deposito - is veel meer dan een potje dat risico's opvangt. Dat is ook léuk."

Vrouwen harder getroffen door inflatie

Broodnodig dus én fijn, om wat euro's achter de hand te hebben. Toch is geld opzij zetten niet altijd even makkelijk. Door de inflatie is sparen bijvoorbeeld moeilijker geworden. Vogels: "Ik raad altijd aan om van sparen een gewoonte te maken, het gaat makkelijker als er een ritme

...zijk, want dan heb je het bijna niet meer door. Toch zie ik nu dat mensen door de gestegen kosten dwingender zijn. Ze kijken wat ze aan het einde van de maand over hebben en zetten dat opzij. In plaats van dat ze meteen aan het begin van de maand sparen."

Voor vrouwen geldt dat nog meer dan mannen. Uit het onderzoek van Deloitte blijkt dat vrouwen harder geprofileerd worden door de gestegen kosten. Dat heeft vooral te maken met hun inkomen. Doordat zij vaker in een lagere inkomensklasse vallen, legt Brink - den Nieuwenboer uit.

Van dag tot dag

Door hun lagere inkomen was sparen voor vrouwen sowieso al moeilijker. Brink - den Nieuwenboer: "Het bijzondere, als het gaat om houding, laten vrouwen juist relatief veel positieve kenmerken zien. Zo geeft 85 procent van de vrouwen aan dat zij liever schulden bezuinigen dan te moeten lenen voor alledaagse uitgaven tegenover 77 procent van de mannen. Ook hebben vrouwen vaker hun gedrag aangepast aan de gestegen kosten. Toch blijkt ook dat vrouwen meer van dag tot dag leven met hun geld en minder goed zijn in een langetermijnplanning. Wat ook wel logisch is. Want als je niet veel verdient, ben je misschien blij dat je het einde van de maand haalt en lukt het niet om verder naar de toekomst te kijken."

Willen we dat vrouwen meer sparen en een vermogen opbouwen, dan zal er dus allereerst iets aan hun inkomen moeten gebeuren. Al mogen vrouwen daarnaast ook wat meer het heft in eigen hand nemen als het gaat om financiën, meent Brink - den Nieuwenboer. Vrouwen zijn namelijk overtuider over geldzaken dan mannen. Dat is

'Spaargeld maakt je onafhankelijker, van je partner, van je werk en van de overheid'

Wendy Brink - den Nieuwenboer

Wendy Brink - den Nieuwenboer is director risk advisory bij Deloitte. Ze houdt zich onder andere bezig met het thema financiële gezondheid en adviseert financiële instellingen op het gebied van de zorgplicht die zij hebben richting consumenten. Voor ze in 2018 bij Deloitte in dienst kwam, werkte ze elf jaar bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) als Senior Toezichthouder en Projectmanager, waar ze complexe regelgevingskwesties behandelde, voornamelijk gericht op de retailmarkt.

Goed met geld

Meer sparen stappenplan

Inzicht daar begint het allemaal over. Pas als je weet hoeveel je maandelijks te verdienen en uitgaven zijn, kun je realistische spaardoelen stellen. Het is belangrijk om niet te vaak geld op je spaarrekening te storten, omdat de kans op terugboeken dan groot is. Wat weer demotilerend werkt.

Heb een doel: als je weet waarom je wilt sparen, is het makkelijker vol te houden. Bijvoorbeeld voor de vakantie van volgend jaar of om een huis te kunnen kopen. Spaargeld is handig als buffer voor mindere tijden, maar je kunt ook leuke doelen verzinnen.

Stick to the plan, volgens financieel planner Nihal Vogels werkt sparen het beste als je er een ritme in hebt. Bijvoorbeeld door geld over te maken zodra je

niet alleen maar voorzichtigheid: ze hebben daadwerkelijk minder kennis. Tijdens het onderzoek van Deloitte begrepen ze bijvoorbeeld minder goed dan mannen dat ze bij een inflatie van twee procent en een spaarrente van één procent, over een jaar minder van hun geld zouden kunnen kopen. Ook over hun eigen financiële situatie hebben vrouwen minder kennis. Ze weten bijvoorbeeld niet of hun pensioen toereikend is, of hoe ze dat zouden kunnen uitveken.

Domein van de man

Vinden ze het te ingewikkeld, is het desinteresse? Nihal Vogels en Wendy Brink - den Nieuwenboer durven het niet met zekerheid te zeggen. Brink - den Nieuwenboer: "Vrouwen gaven in het onderzoek wel vaker dan mannen aan dat ze zich machteloos voelen als het aankomt op hun financiële situatie. Ik kan me voorstellen dat als je minder

salaris is gestort. Het Nibud adviseert maandelijks tien procent van het salaris te sparen.

Of maak er een spel van: spaar bijvoorbeeld op de eerste dag van de maand één euro, op dag twee, twee euro, enzovoorts. Of spaar op basis van weeknummers. Dus weeknummer één is één euro opzij zetten en bijvoorbeeld weeknummer 27 is 27 euro opzij zetten. Zo spaar je stiekem meer dan je zou verwachten.

Investeer in koopzegels: bij een aantal supermarkten kun je bij het afrekenen zegels kopen. Daar betaal je voor, maar als je een (digitaal) spaarboekje vol hebt, krijg je er wat extra's voor. De meeste koopzegels hebben een rendement van zo'n zes procent. Veel meer dan op de bank dus. En je merkt nauwelijks dat je spaart, omdat het meestal om kleine bedragen gaat.

controle hebt over je financiën, je ook minder geneigd bent om je erin te verliezen."

Nihal Vogels wijst ook naar de geschiedenis. Vrouwen beheerden vanuit oudsher het huishoudgeld. Dat verklaart misschien waarom ze goed zijn in op dagelijkse basis met geld omgaan. Ze doen bijvoorbeeld minder dure impuls aankopen dan mannen. Maar verder waren financiën lange tijd het domein van de man. Tot 1956 waren getrouwde vrouwen zelfs handelingsonbekwaam. Ze mochten bijvoorbeeld geen bankrekening openen zonder toestemming van hun man.

Financiële instellingen richtten zich in het verleden in hun communicatie hoofdzakelijk tot mannen. Gelukkig verandert dit steeds meer. "De tijd dat de bank vroeg: 'Is uw man er ook?' is gelukkig voorbij", zegt Brink - den

Overstappen van bank voor een hogere rente, is dat veilig?

De Litlandse bank Licsave beloofde spaarders in 2008 een rente van 5,25 procent. Klont mooi, maar de bank viel wel om. Zo'n jaar later ging in Nederland de DSB Bank failliet. Daarom voelt overstappen van bank misschien niet altijd even veilig.

Toch kan het lonen om om je heen te kijken, want de rentes verschillen behoorlijk. Vooral bij buitenlandse bankrekeningen. Daar loopt de rente op tot 2,71 procent bij Nordax Bank (via Raisin) of 2,70 procent bij Bigbank.

Hoe veilig dat is? In de hele Europese Unie geldt het depositogarantiestelsel. Dat betekent dat je niet (al) je spaargeld kwijt bent als de bank omvalt. De overheid van het land waarin je bankiert, zorgt er

namelijk voor dat jij je geld terugkrijgt, tot 100.000 euro per persoon, per bankvergunning. Let op: sommige banken hebben andere namen maar zijn eigenlijk een dochteronderneming van een andere bank. Zo vallen de SNS Bank, ASN Bank en RegioBank allemaal onder de Volksbank en dus onder één bankvergunning. Als je niet meer spaargeld hebt dan 100.000 euro (heb je dat wel, sowieso spreiden), kan er dus niet zo heel veel misgaan in de EU. Let wel op, als je je geld op een buitenlandse spaarrekening zet, zul je je geld in dat land terug moeten halen.

Wil je je geld liever in Nederland houden? Dan krijg je momenteel de hoogste rente bij Garanti BBVA (2,5 procent) en bunq bank (2,46 procent). Kijk wel altijd goed naar de voorwaarden, soms kun je bijvoorbeeld niet altijd geld opnemen.

Nieuwenboer. "Ze zijn steeds meer bezig met vrouwen bij het gesprek te betrekken. Een bijvoorbeeld vrouwelijke ondernemers te steunen."

Eerst inzicht

Volgens Vogels en Brink - den Nieuwenboer begint een hogere spaarrekening met inzicht in je eigen financiële situatie. Zet eens op een rij hoeveel er eigenlijk iedere maand in komt en uit gaat. En probeer dan steeds iets verder te kijken dan de volgende maand. Hoe wil je er over twee jaar voor staan? En hoe wil je er over vijf of tien jaar bij zitten? Spaardoelen hebben, helpt bij het opbouwen van een vermogen, tips Vogels. "Sparen klinkt vaak afstandelijk en saai. Terwijl de positieve emoties die erbij komen kijken je kunnen helpen. Misschien wil je eerder stoppen met werken of versneld je hypotheek aflossen. Dat zijn spaardoelen die je waarschijnlijk motiveren."

Hoewel de inflatie nog steeds hoger dan normaal is, strygen ook de spaarrentes en dat is een goed moment om het appeltje voor de dorst te vergroten. Was de rente begin dit jaar bij de meeste banken nog een schamele 0,35 procent. Inmiddels ligt dit op 1,25 procent bij veel banken. Er zijn ook uitschieters. Zoals bunq bank, met 1,46 procent rente. Het kan dus slim zijn om eens om je heen te kijken en (een deel van) je spaargeld te verkassen. Vogels: "Ik zou alleen niet adviseren om je geld nu voor langere tijd vast te zetten. Sommige banken bieden nu deposito's aan van tien jaar, terwijl ik me niet kan voorstellen dat de rente in die tijd niet verder stijgt. Dan is het zonde dat je niet bij je geld kunt."

'Het klinkt allemaal vrij negatief als het gaat om sparen. Maar een buffer betekent ook keuzemogelijkheden'

Nihal Vogels

Nihal Vogels is financieel planner en nalatenschapadviseur. Ze volgde de opleiding MER bank- en verzekeringswezen en werkte bij een Amerikaanse beleggingsmaatschappij. Omdat ze het persoonlijke contact met mensen miste, maakte ze een switch naar cliëntenadviseur. In 2017 verliet ze de bancaire sector om voor zichzelf te beginnen. Met haar bedrijf TAART bij Nihal wil ze financieel advies voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk maken. Ze is gespecialiseerd in lange termijn financieel en fiscaal advies. Ze zorgt ervoor dat haar klanten - particulieren en ondernemers - financieel overzicht krijgen en zo snel mogelijk hun financiële doelen bereiken.

